Raad, voorjaarsnota 3 juli 2023,
Versie 3 juli

Voorzitter

In de commissievergadering van 20 juni hebben we onze inbreng op de meeste inhoudelijke punten van de voorjaarsnota al gegeven. Samengevat komt het op het volgende neer:

- Complimenten dat er een overzichtelijke voorjaarsnota voorligt, die zicht geeft op een sluitende begroting voor 2024. Er zijn echter nog wel degelijk financiele zorgen voor de toekomst, ook na het zien van het meevallend effect van de meicirculaire.
- We zijn blij met de aanvullende voorstellen en wensen, al zijn de begrote bedragen voor ons niet altijd goed onderbouwd en zouden sommige posten wellicht goedkoper kunnen. Zoals:
    - Camera-toezicht bij het station vinden we akoord, maar het gaat ook om eigendommen van ProRail op het terrein van ProRail, zodat ProRail wellicht ook kan bijdragen;
    - Goed dat de Nieuwjaarsreceptie terugkomt, maar wat ons betreft hoeft dat geen €10.000 te kosten, maar moet met de helft toe kunnen.
    - Prima dat ook in 2024 de bezuiniging op de bibliotheek vervalt; wat ons betreft kan dat ook voor de jaren erna en kan dat uit de aangevraagde aanvullende subsidie van staatssecretaris Uslu bekostigd worden;
- We zijn het eens met het instellen van reserveringen als incidentele buffer voor mogelijke risico's. Dit helpt voor een betere risico-borging, wat we al lang hebben bepleit.
- De nadere aanpassingen voor een fatsoenlijk mantelzorgcompliment, een grotere bijdrage aan Voedselbank en budget voor Boomfeestdag, dienen we graag mede in. Over andere aanpassingen komen we bij de amendementen zelf terug.

Hiermee is ons oordeel over de gevraagde beslispunten wel ongeveer compleet.

***

Maar het is nu ook tijd voor een **algemene beschouwing**. Uitzoomen en kijken of het ook op de lange termijn houdbaar is, en dan niet alleen financieel.

Een kernwoord daarbij is voor GroenLinks het woord ''**Samen**", in tegenstelling tot het woord 'zelf', dat in deze individualistische maatschappij helaas zo gangbaar is geworden. Met als motto: '*Alleen ga je wellicht sneller, maar samen kom je verder*.'

Samen is het eerste deel van Samen-leving, waar we als gemeentebestuur deel van uitmaken en onze rol in spelen. Een belangrijke rol, want een gemeentebestuur heeft de taak om de leefomgeving duurzaam in stand te houden en te ontwikkelen, te waken over ieders bestaanszekerheid, welzijn en veiligheid; en dat alles op een democratische en transparante manier.
GroenLinks gaat daarbij uit van de waarden ***Menselijk, Eerlijk en Duurzaam***.

We besturen **samen** met onze inwoners, die op ons aangewezen zijn en niet als ''klant'' elders kunnen gaan shoppen. Onze inwoners worden geinformeerd, geconsulteerd en kunnen meebeslissen en meedoen op de manier die in ons, direct na de zomer vast te stellen, participatiebeleid beschreven staat. We zijn blij dat dat er eindelijk aankomt en we steunen van harte de maatregelen die daarbij horen, zoals het initiatievenloket.

We verwachten, in dit verband, ook veel van de burgergesprekken **samen** met onze inwoners over de uitwerking van aanpassingen in het beleid voor zorg en welzijn. Over die uitwerking in het sociaal domein beslissen we in 2024.

Samen besturen gebeurt ook samen met buurgemeenten. Westervoort is immers onderdeel van een groter gebied en het is verstandig om de blik naar buiten te hebben gericht. Daarom is het essentieel om samen te werken op taken die grensoverschrijdend zijn of beter in groter verband georganiseerd kunnen worden. Alleen zo kunnen we voor onze brandveiligheid zorgen, een sociale werkvoorziening in stand houden, het speciaal vervoer exploiteren of geld voor gebiedsontwikkelingen vanuit Rijk of Europa veiligstellen. We lezen dat er samen met buurgemeenten nagedacht wordt over deze gezamenlijke taken ten einde ook de kosten te beperken. Dat vinden we prima, maar het kan wat ons betreft niet zo zijn dat we overwegen om uit een regeling te stappen in de illusie dat we zelfstandig zo'n taak zouden kunnen uitvoeren.

Samen met Duiven delen we de ambtelijke organisatie. Wat ons betreft steeds meer in goede harmonie. Het bestuurskrachtonderzoek van ons, en straks ook van Duiven, zal laten zien welke bestuursvorm het meest houdbaar is op de lange termijn. Krampachtig vasthouden aan bestuurlijke zelfstandigheid is, zoals bekend, voor ons zeker geen doel. De bestuurs- en organisatievorm is een middel om onze maatschappelijke opgaven te realiseren. De opgave-gerichte aanpak van het onderzoeksbureau helpt ons daarbij.

Bij de grote ontwikkelopgaven in het dorp - Westervoort-Noord, Centrum en Nieuwhof – merken we de neiging van het college om vooral samen op te trekken met de direct betrokken grond-eigenaren en kapitaalverstrekkers.
Aan ons als raad de taak om te bewaken dat ook alle anderen, te beginnen bij de raad zelf, voldoende betrokken zijn en worden. De participatienota van Westervoort-Noord is daarbij een goed hulpmiddel, maar moet wel worden gevolgd. Deze ontwikkelingen gaan immers eenieder aan, dus we horen allemaal **samen** betrokken te zijn en de besluitvorming moet open en openbaar navolgbaar zijn.

In onze leefomgeving zijn we verbonden met de levende natuur; ook een onderdeel van onze **samen**-leving. We vinden het een goed teken dat door de casus van de gelukkig niet gedunde bomenrij in de gemeente meer de waarde van volwassen groen op het netvlies is gekomen. We kijken uit naar het nieuwe beleidsplan beheer openbare ruimte waar dat besef hopelijk een nadrukkelijke plek krijgt. Het oog op de lange termijn dus.

Last but not least deze raad in **gezamen**lijkheid. Aan ons de taak om mede te zorgen voor een goed democratisch proces, door besluiten te nemen na argumenten van alle kanten te hebben gewogen, ieder vanuit de eigen politieke visie.
Onze dorpsdichter Herman Delwig verblijde ons met een prachtige metafoor van de sjoelbakpolitiek. De kunst van het gelijkmatig verdelen, want dan tellen de schijven voor twee. In de raad van links tot rechts en ook het centrum doet mee. Sjoelen in drie beurten om zo dicht mogelijk bij het absolute maximum van 148 te komen. Liever geen competitie maar **samen**spel.
Laten we dus ook in deze raad de sjoelbakpolitiek verder zo vormgeven dat we zorgen dat we de drie beurten goed benutten voor een maximale politieke score:
1. Een uitgebreide openbare beeldvormingsbeurt of -fase,
2. Een mooie uitwisseling van argumenten in de oordeelvormende fase en
3. Een ieders evenwichtige politiek-inhoudelijke afweging in de besluitvormingsbeurt.
Zo komen we ook in de raad samen verder. Tot zover in eerste termijn.